

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală,
Mariana Pitic, Iurie Bejenaru,

examinând recursul declarat de către Serghei Bordeniuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc,
intervenientul accesoriu Societatea Comercială „Artaboscem” Societate cu Răspundere
Limitată cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a
respins cererea lui Serghei Bordeniuc cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat,
nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2015 BC „Banca Socială” SA s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc,
intervenientul accesoriu SC „Artaboscem” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă
de 60 943 114, 89 de lei și taxei de stat în sumă de 50 000 de lei. (f.d.6-10, vol. I, 136-
137 vol. II).

Prin hotărârea din 02 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) cererea
de chemare în judecată depusă de BC „Banca Socială” SA a fost admisă. (f.d.140, 155-
158 vol.II)

La data de 17 ianuarie 2018 Serghei Bordeniuc a depus apel împotriva hotărârii din
02 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia (sediul Central), solicitând casarea acesteia cu
remiterea cauzei conform competenței la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

Totodată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat și repunerea în termen a cererii
de apel.

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea
apelantului Serghei Bordeniuc cu privire la repunerea cererii de apel în termen. S-a repus
în termen cererea de apel depusă de Serghei Bordeniuc împotriva hotărârii din 02 martie
2017 a Judecătoriei Cimișlia (sediul Central).

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea
apelantului cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel,
fiindu-i acordat apelantului termen de 15 zile din data primirii încheierii pentru a achita
taxa de stat și a prezenta bonul de plată în sumă de 18 750 de lei, s-a explicat apelantului
că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de
apel va fi restituită fără examinare. (f.d. 63-64, vol.III)

La 01 martie 2018 nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, recurentul Serghei Bordeniuc a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de scutire de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel. (f.d.81-82, vol.III)

În motivarea recursului recurentul Serghei Bordeniuc a invocat că nu a fost citat legal despre data și ora examinării cauzei de către instanța de apel. Mai mult ca atât a solicitat scutirea de la plata taxei de stat deoarece are la întreținere un copil minor și nu dispune de surse financiare pentru a achita taxa de stat.

Opinează că, soluția instanței de apel este total eronată și în contradicție cu circumstanțele speței, or, cuantumul taxei de stat este unul excesiv în raport cu situația materială a sa, prin ce se impune scutirea de la plata taxei de stat, în caz contrar se îngreșește dreptul de acces la justiție și a unui recurs efectiv prin exercitarea căii de atac.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la 08 februarie 2018 și a fost recepționată de către Serghei Bordeniuc la 19 februarie 2018 conform avizului de recepție (f.d.70, vol.III). Astfel, recursul depus la data de 01 martie 2018, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâri se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Materialele pricinii atestă că prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea apelantului cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de 15 zile din data primirii încheierii pentru a achita taxa de stat și a prezenta bonul de plată în sumă de 18 750 de

lei, s-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin.(1) lit.j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial -75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Distinct de aceste prevederi legale, instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, cât și avizul Comisiei pentru protecție socială, certificatul despre mărimea salariului, a pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc.

Raportând normele de drept citate la speță, Colegiul reține că Serghei Bordeniuc în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a motivat că are la întreținere un copil minor, nu dispune de surse financiare pentru a achita taxa de stat.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel corect a constatat că aceste circumstanțe nu demonstrează cu certitudine starea materială dificilă a lui Serghei Bordeniuc, ce ar face imposibilă achitarea integrală a taxei de stat de către acesta la depunerea apelului.

Mai mult ca atât, probele prezentate de către Serghei Bordeniuc în susținerea demersului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu denotă că acesta nu are și alte venituri, că nu deține conturi bancare și nu dispune de alte mijloace bănești care ar permite achitarea taxei de stat în suma menționată.

În atare situație, este cert că Serghei Bordeniuc nu a demonstrat prin probe pertinente starea materială precară, drept consecință, se constată că instanța de apel întemeiat a dispus respingerea cererii lui Serghei Bordeniuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Argumentul recurentului Serghei Bordeniuc precum că nu a fost citat legal despre data și ora examinării cauzei de către instanța de apel este neîntemeiat.

Or, la materialele dosarului este anexată o cerere adresată instanței de apel, de la Serghei Bordeniuc prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.52, vol.III).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate nu pot constitui temei de casarea încheierii în partea contestată. La fel, nu pot servi ca temei de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în condițiile când această cerere de scutire de la plata taxei de stat nu a fost justificată prin probe pertinente și concludente.

Cu referire la argumentul recurentului referitor la art.6§1 CEDO cât și jurisprudența CtEDO referitor la scutirile de la plata taxei de stat pentru a nu restricționa nejustificat accesul la justiție, Colegiul remarcă că fiecare caz în parte se examinează minuțios și acest aspect nu exclude obligația de a prezenta probe pertinente și veridice ce ar confirma situația grea materială și respectiv imposibilitatea plății taxei de stat.

Or, jurisprudența CtEDO invocată de recurent se referă la faptul ce ține de quantumul excesiv a taxei de stat impuse spre achitare, ceea ce nu este specific speței, deoarece apelantul este obligat la plata taxei de stat în condițiile legii, și nu poate fi calificată ca o restricție/limitare în exercitarea căii de atac apelul.

În consecință, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării în partea contestată a actului judecătoresc. Or, instanța de apel la adoptarea încheierii contestate, s-a conformat rigorilor legii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 08 februarie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serghei Bordeniuc.

Se menține încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc, intervenientul accesoriu Societatea Comercială „Artaboscem” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru